

HOTĂRÂRE nr.2-3d-17/10
cu privire la avizarea proiectului de Lege privind modificarea și
completarea unor acte legislative (Legea nr.544-XIII din 20.07.1995,
nr.156-XIV din 14.10.1998 și nr.294-XVI din 25.12.2008)

16 februarie 2010

mun. Chișinău

Examinând chestiunea cu privire la avizarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.544-XIII din 20.07.1995, nr.156-XIV din 14.10.1998 și nr.294-XVI din 25.12.2008), audiind informația domnului Igor Serbinov, Consiliul Superior al Procurorilor, -

C O N S T A T Ă :

În adresa Consiliului Superior al Procurorilor a parvenit pentru avizare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, privitor la pensionarea judecătorilor, procurorilor și funcționarilor publici.

Proiectul de Lege are ca scop modificarea modalității de stabilire și cuantumul pensiei pentru judecători și procurori.

Modalitatea de calculare și plată a pensiei judecătorilor și procurorilor, precum și mărimea pensiei a fost stabilită de Parlament prin lege, ținându-se cont de principiile generale privind asigurarea independenței justiției și de standardele internaționale privind statutul judecătorilor și procurorilor.

În prezent activitatea procurorilor, ca exponent al autorității judecătorești, se bazează pe Constituție, pe condițiile de selectare și numire în funcție cu stabilirea garanțiilor juridice în vederea asigurării independenței acestei entități de demnitate publică, inclusiv a garanțiilor sociale privind modul de stabilire și plata pensiei la o anumită vârstă de pensionare și de o anumită mărime. Această modalitate de pensionare a procurorilor a fost stabilită prin Legea nr.294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură.

În conformitate cu standardele dreptului internațional și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, condițiile de muncă, salarizarea, pensia și vârsta de pensionare se stabilesc judecătorilor și procurorilor, ținându-se seama de rolul și locul justiției în statul de drept, de responsabilitatea, complexitatea și riscurile funcției, de incompatibilitățile și interdicțiile prevăzute de lege pentru această categorie de personal.

Legiuitorul Republicii Moldova și-a expus atașamentul său în fața organismelor internaționale și față de tratatele internaționale prin adoptarea legii enunțate.

În acest sens, Consiliul Superior al Procurorilor a menționat că astfel de pensii speciale pentru judecători și procurori există în următoarele țări: Anglia, Azerbaidjan, Belgia, Danemarca, Elveția, Estonia, Islanda, Lituania, Slovacia, Federația Rusă și Ucraina.

La elaborarea proiectului de lege ministerul nu a ținut cont de angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova prin aderarea la organismele internaționale menționate și ratificarea tratatelor internaționale, dar nici de hotărârile Curții Constituționale, prin care deja au fost declarate neconstituționale unele modificări și completări similare ce au fost operate anterior în cadrul legislativ național la compartimentul vizat.

Astfel, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii și funcționarilor publici a statuat că prevederile legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică. Curtea Constituțională a indicat și pentru viitor organelor cu drept de inițiativă legislativă, că **„la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, procurorului.”**

La elaborarea proiectului de lege examinat nu s-a ținut cont nici de Recomandările Asambleei Parlamentare a Consiliului Europei, care se referă nemijlocit la funcționarea instituțiilor democratice din Moldova (Recomandarea nr.1465 (2005) și Recomandarea nr.1721(2005)).

Consiliul consideră irelevante argumentele ministerului referitoare la situația financiar-economică de moment în țară, deoarece numărul judecătorilor și procurorilor în exercițiul funcției cu statut de pensionari pentru vechime în muncă este neînsemnat în rata totală a persoanelor pensionate din Republica Moldova.

Propunerile de modificare și completare a legilor nr.544-XIII din 1995 și nr.294-XVI din 2008 vin în contradicție și cu prevederile legale de activitate nestingerită a procurorilor și judecătorilor până la atingerea plafonului de vârstă – 65 ani.

În acest sens, Curtea Constituțională prin Hotărârea №19 din 29 aprilie 1999 a statuat că **„dată fiind de o importanța socială majoră a obligațiilor procurorilor, responsabilitatea sporită, riscul pe care îl comportă exercițiul atribuțiilor lor funcționale, categoriile respective de colaboratori trebuie să beneficieze de un sistem de garanții juridice certe”**. Adică, atunci când societatea și statul impun procurorului și activității profesionale a acestuia exigențe sporite, sunt obligate să-i asigure garanții, inclusiv sociale, adecvate activității de risc (fizic, psihic și psihologic) pe care îl suportă procurorul pe parcursul a 20-30 ani de serviciu în interesele cetățenilor și a statului.

În același context, standardele internaționale în domeniu stabilesc, că la determinarea condițiilor de acordare a pensiilor legiuitorul este obligat să țină cont de faptul că asigurările sociale stabilite anterior nu pot fi anulate fără a fi substituite prin măsuri echivalente.

În baza celor expuse, Consiliul Superior al Procurorilor conform art.82 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură și pct.2.2 lit.q) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1 din 16.02.2010

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, (Legea nr.544-XIII din 20.07.1995, nr.156-XIV din 14.10.1998 și nr.294-XVI din 25.12.2008).
2. Informația se remite Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

Iurie Garaba